

Protecting the Planet with Standards

World Standards Day
14 October 2020

ŚWIATOWY DZIEŃ NORMALIZACJI

10/2020

3 OD REDAKCJI AKTUALNOŚCI

4 Normalizacja w szkole - webinar PKN Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

8 Uczmy się przyszłości

14 Norma na temat informacji o produkcie została zaktualizowana

18 Wielkie nadzieje wobec turystyki medycznej

22 ORGANY TECHNICZNE - WRZESIEŃ

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor prowadzący:

Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62

Redaktorzy:

Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09

Aleksandra Kurzep – tel. 22 556 75 07

Skład:

Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62

Piotr Jotel - tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adyustacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia / okładka / ISO

Szanowni Czytelnicy!

Każdego roku 14 października obchodzimy Światowy Dzień Normalizacji, który jest wyrazem uznania dla wspólnej pracy tysięcy ekspertów na całym świecie opracowujących normy. Tegoroczny temat tego święta to „Ochrona planety za pomocą norm”.

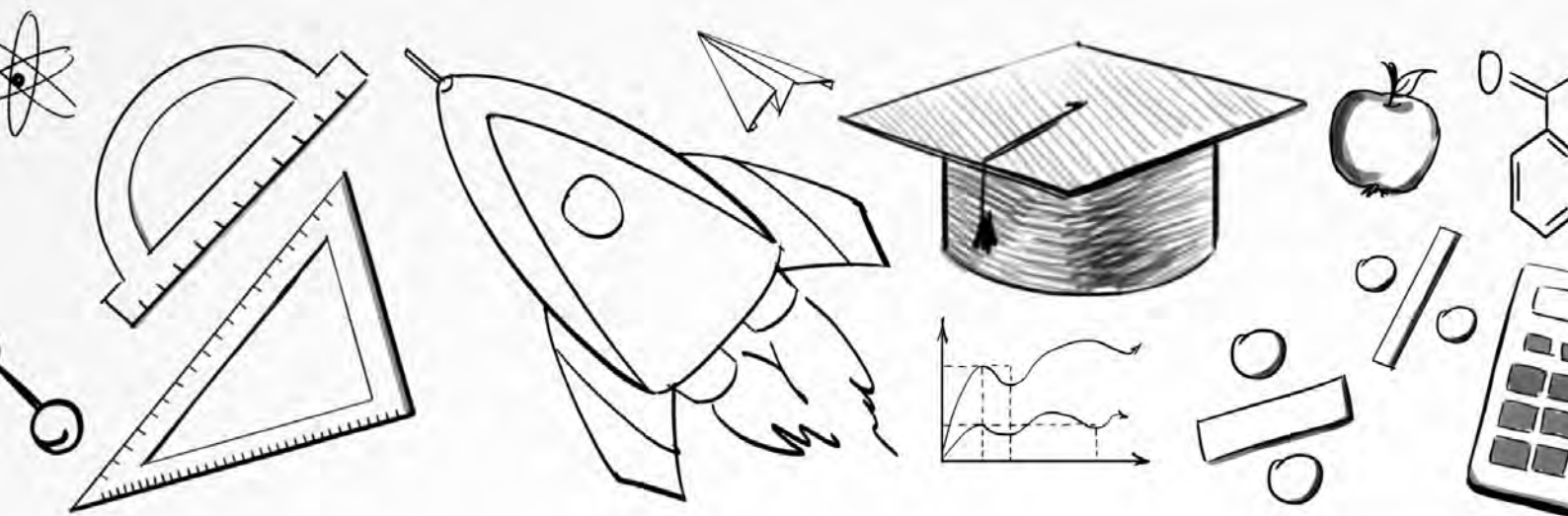
Aby zmniejszyć wpływ człowieka na naszą planetę, potrzebujemy woli politycznej, konkretnych działań i odpowiednich narzędzi. Jednym z takich narzędzi są normy, które uwzględniają sprawdzone rozwiązania techniczne. Pomagają dzielić się wiedzą fachową i specjalistyczną w szerokim zakresie zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się. Normy obejmują wszystkie aspekty związane z zarządzaniem energią, jakością wody i powietrza. Ich zastosowanie pomaga zmniejszyć wpływ produkcji i procesów przemysłowych na środowisko naturalne, ułatwia ponowne wykorzystanie ograniczonych zasobów i poprawia efektywność energetyczną.

W bieżącym numerze można przeczytać relację z webinaru „Normalizacja w szkole”, który zorganizowaliśmy, by uczcić i Dzień Edukacji Narodowej, i Światowy Dzień Normalizacji. Łączenie świata edukacji i normalizacji jest dziś szczególnie ważne - niezależnie od wybranej ścieżki zawodowej, normy zawsze będą nam towarzyszyć.

Zapraszam do lektury

Joanna Skalska

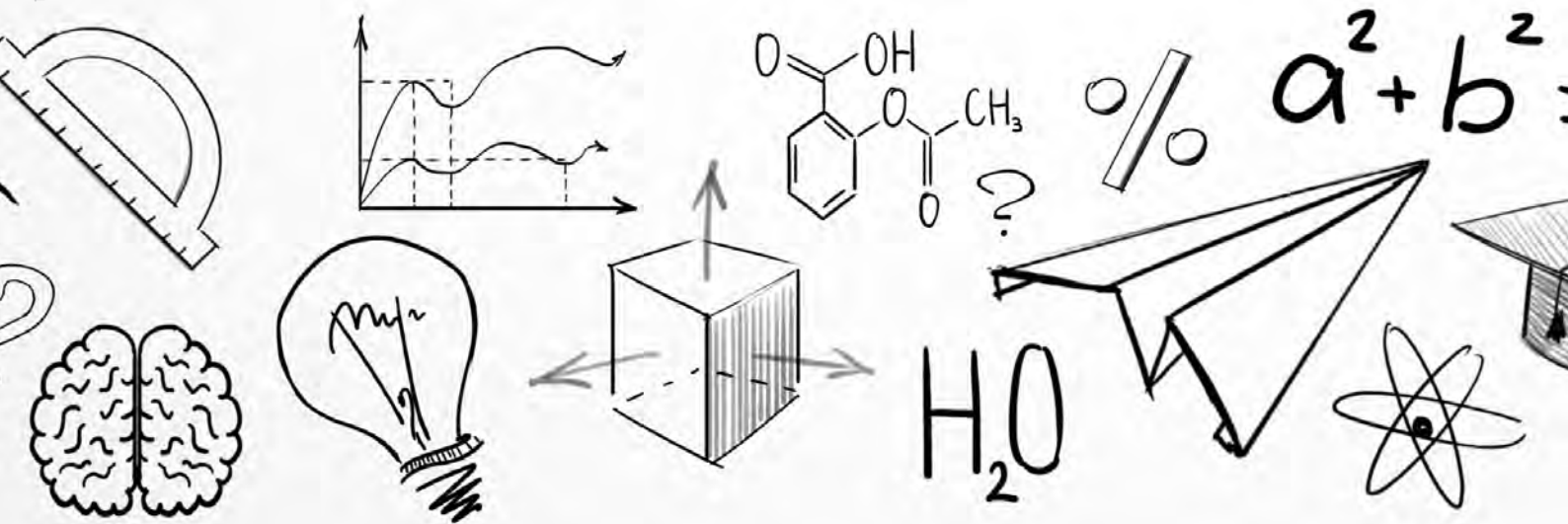

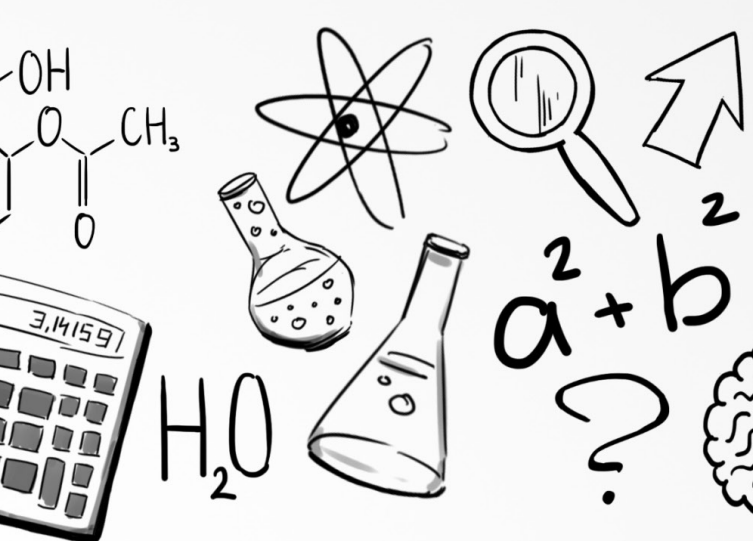

Normalizacja w szkole

– webinar PKN

foto. © peshkov / Adobe Stock

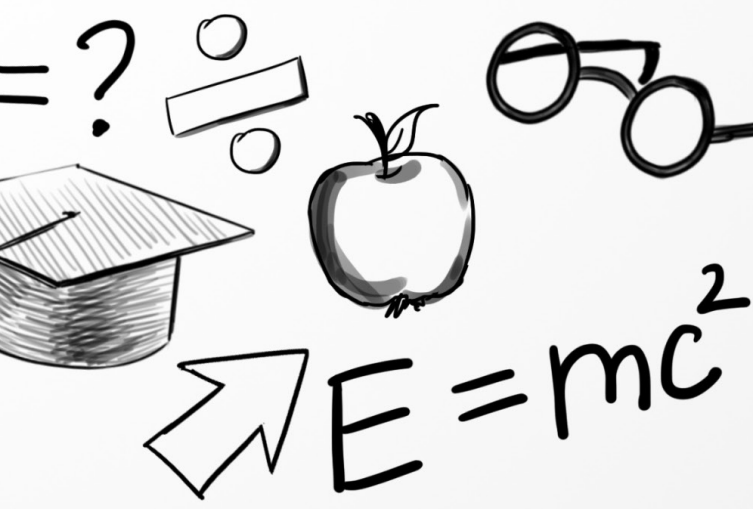

Światowy Dzień Normalizacji i Dzień Edukacji Narodowej to najlepsza okazja, aby połączyć świat normalizacji ze światem edukacji. Normalizacja ma ogromny wpływ na każdą sferę naszego życia.

Wykorzystywanie wiedzy normalizacyjnej w codziennej praktyce i nauczaniu oznacza korzystanie ze sprawdzonych, najlepszych i zawsze aktualnych rozwiązań zawartych w Polskich Normach. Zagadnienia związane z podstawami normalizacji

i oceny zgodności zostały wprowadzone dla efektów kształcenia w 215 zawodach! Rozwijanie i wzmacnianie edukacji normalizacyjnej staje się zatem coraz bardziej znaczące zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów. Staje się także zobowiązujące – normalizacja jako przedmiot kształcenia stanowi wyzwanie, ponieważ wymaga indywidualnego zaangażowania i wiedzy.

W dobie zmian i ograniczeń spowodowanych pandemią wirusa SARS-CoV-2, w tym roku po raz pierwszy zorganizowaliśmy naszą konferencję w wersji online.

14 października br. spotkaliśmy się, żeby porozmawiać o systemie normalizacyjnym w kontekście edukacji. Normalizacja została włączona do nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r., Dz. U. 2019 poz. 991).

W dyskusji uczestniczyli: dr inż. Tomasz Schweitzer – Prezes PKN, Ewa Zielińska – Zastępca Prezesa ds. Relacji Zewnętrznych i Sprzedaży, Teresa Sosnowska – Zastępca Prezesa ds. Normalizacji. Moderatorem webinaru była Anna Komar – Dyrektor Wydziału Relacji Zewnętrznych PKN.

Dlaczego normalizacja jest ważna, po co mamy się jej uczyć i czy przyda się absolwentom w przyszłym życiu zawodowym?

Starania PKN dotyczące wprowadzenia elementów normalizacji do programów nauczania zakończyły się pomyślnie. Oznacza to, że efektem kształcenia absolwentów szkół branżowych będzie umiejętność rozpoznawania norm i procedur oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych. Przywołane wcześniej rozporządzenie uwzględnia zatem rozwiązania, które odpowiadają faktycznym potrzebom rynku pracy.

Łączenie świata edukacji ze światem normalizacji
 jest dziś szczególnie ważne i możliwe dzięki zaangażowaniu kadry nauczycielskiej.
 Wkład wykładowców w nauczanie o tym, co już osiągnęliśmy dzięki normalizacji i co jeszcze możemy osiągnąć – jest nieoceniony.

Webinar: „Normalizacja w szkole”, 24 października 2020 r.

Prezes PKN przybliżył system normalizacyjny w Polsce, zwrócił szczególną uwagę na to, że nie tylko młodzi ludzie czerpią korzyści z normalizacji. Normy są dla wszystkich. Niezależnie od wybranej ścieżki zawodowej normy towarzyszą nam jako przedsiębiorcy, handlowcowi, konsumentowi, pracownikowi przedsiębiorstwa produkującego lub usługowego, urzędnikowi w administracji centralnej lub samorządowej, nauczycielowi. A przede wszystkim jako konsumentowi.

Prezes odpowiedział także na pytania dotyczące opracowywania norm i jeszcze raz podkreślił, że normy tworzą sami zainteresowani.

Jak uczyć normalizacji?

Prezes Ewa Zielińska uszczegółowiła zasadność wprowadzenia normalizacji do szkół, omówiła działania PKN rozwijające społeczną świadomość normalizacyjną. Zwróciła uwagę na wiele inicjatyw PKN skierowanych do młodych ludzi – programy, warsztaty krajowe i zagraniczne, konkursy. Podkreśliła także wspierającą rolę PKN we współpracy z nauczycielami zawodu, którzy dotychczas nie korzystali z norm na zajęciach. Działania PKN na rzecz inicjatyw normalizacyjnych w szkole to:

- prowadzenie seminariów dla nauczycieli zawodów branżowych;
- organizowanie spotkań z młodzieżą nt. normalizacji;
- udostępnianie przykładowych scenariuszy lekcji na portalu wiedza.pkn.pl;
- organizowanie i wspieranie konkursów normalizacyjnych;
- wspieranie indywidualnych inicjatyw normalizacyjnych w obszarze oświaty.

Wielokrotnie pojawiało się pytanie, dlaczego normy są płatne. E. Zielińska wyjaśniła, że Polskie Normy są chronione prawem autorskim jak utwory literackie. Na koszty powstania normy składają się przede wszystkim koszty merytorycznego przygotowania projektu normy, koszty poniesione przez jednostkę normalizacyjną na organizację prac normalizacyjnych, jak również koszty udziału zainteresowanych w pracach normalizacyjnych. Swoje miejsce w kosztach ma ponadto proces wydawniczy i dystrybucyjny. Nabywca normy otrzymuje dostęp do opisu stanu wiedzy w danej dziedzinie, bez ponoszenia kosztów analiz i badań. Zakup normy jest nabyciem prawa dostępu do uznanego poziomu stanu wiedzy w danej dziedzinie, stanowi więc rodzaj inwestycji.

Należy podkreślić, że placówki oświatowe, wymienione w ustawie o systemie oświaty, nabywają produkty normalizacyjne za 10% ceny.

Czy wszystko jest znormalizowane?

Praktyczne wykorzystanie norm w życiu codziennym i zawodowym omówiła T. Sosnowska. Zwróciła uwagę na istotny w obecnych czasach aspekt wirtualny. Ostatnio nasze życie w dużej mierze przeniosło się do rzeczywistości wirtualnej.

Odczuliśmy to wszyscy, w dużej mierze odczuli to nauczyciele i uczniowie. T. Sosnowska podkreśliła, że obszar nowych technologii rozwija się błyskawicznie i powstaje tym samym nowa przestrzeń właśnie do działań normalizacyjnych. Ważne jest zatem włączanie się w prace Komitetów Technicznych. Nie wszystko zostało jeszcze znormalizowane.

Korzystne połączenie

Kształcenie powinno być spójne z nowoczesną gospodarką oraz rozwojem przedsiębiorczości i kwalifikacji niezbędnych w pracy zawodowej każdego z nas. Treści zawarte w normach są regularnie aktualizowane. Normy zawsze nadążają za postępem naukowo-technicznym, a normalizacja wyznacza perspektywę i możliwości pracy zawodowej w wymiarze krajowym, europejskim i międzynarodowym, uwzględniając jednocześnie różne możliwości osobistego rozwoju i kariery.

Redakcja

Uczymy się przyszłości

– cyfrowa edukacja nie tylko w czasach pandemii

Antoinette Price

fot. © Aleksandra Suzi / Adobe Stock

Sztuczna inteligencja (AI), Internet Rzeczy i rzeczywistość wirtualna (VR) zmieniają funkcjonowanie wielu branż, a także to, jak radzimy sobie w życiu, jak się komunikujemy, pracujemy, zapewniamy opiekę zdrowotną i jak się uczymy. Nigdy w historii innowacyjne technologie nie były ważniejsze i bardziej potrzebne niż teraz, kiedy świat przystosowuje się do życia w cieniu globalnej pandemii.

Nowa klasa

COVID 19 spowodował tymczasowe zamknięcie szkół i uczelni, co, według Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), która monitoruje tę bezprecedensową sytuację, dotknęło 91% światowej populacji uczniów.

Wiele sektorów, w tym również edukacja, od nowa wymyśla sposób swojego własnego funkcjonowania i przygotowuje się na inną przyszłość. W tym samym czasie rodzice mierzą się w domu z własną pracą zdalną i pomocą swoim dzieciom w zdalnej nauce.

Edukacja – rozwojowy rynek cyfrowych innowacji

Badanie przeprowadzone przez firmę HolonIQ, która zajmuje się analizą globalnego rynku edukacji, wskazuje, że całkowite globalne wydatki na edukację osiągną 8 bilionów dolarów do 2025 r. Wskazano także, że wydatki na technologie edukacyjne, które rosną dzięki sztucznej inteligencji (AI), mają się podwoić, osiągając 341 miliardów dolarów amerykańskich w 2025 roku. Dane z badania wskazują, że pomimo 11% rocznego przyrostu, dzisiejszy system edukacyjny pozostawi w tyle 500 milionów uczniów, którzy nie mają dostępu do nowych technologii.

Cyfrowy podział

Nikt nie wie, jak długo potrwa ta sytuacja, ale już teraz rodzi ona poważne pytania. Jak wyposażone są instytucje edukacyjne do zdalnego prowadzenia całych programów nauczania? Jak będzie przebiegać testowanie i nauczanie w nowej klasie? W jaki sposób zapewnić komuś, kto z jakiegokolwiek powodu nie może chodzić do szkoły, odpowiednie wyposażenie w domu, tak aby miał szansę na normalną naukę?

Czwarty Cel Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG 4), tj. Dobra Jakość Edukacji, mówi o zapewnieniu wszystkim dziewczętom i chłopcom nieodpłatnej, sprawiedliwej, dobrej jakości edukacji na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym prowadzącej do efektywnych wyników w nauce. Jego celem jest także zapewnienie wszystkim kobietom i mężczyznom równego dostępu do przystępnego cenowo i wysokiej jakości wykształcenia technicznego, zawodowego, w tym do uczelni wyższych, bez względu na płeć, niepełnosprawność czy kolor skóry.

Osoby z dostępem do technologii mogą uczestniczyć w zajęciach szkolnych w domu w czasie pandemii, podczas gdy osoby bez odpowiednich urządzeń i niezawodnego Internetu są na straconej pozycji.

Normy są kluczem do przyszłej edukacji

„Aby działać na rzecz likwidacji przepaści edukacyjnej, musimy się upewnić, że urządzenia i narzędzia dostępne dla uczących się mogą być używane bez względu na to, gdzie się znajdują, jakiego sprzętu używa dana instytucja edukacyjna i jakie ma preferencje co do sposobu przekazywania wiedzy.

Jedynym sposobem, aby to osiągnąć, jest przyspieszenie prac normalizacyjnych, tak aby wszystkie stosowane technologie były interoperacyjne, a także żeby można je było dostosowywać do możliwości uczących się oraz do dostępnego sprzętu.

Tylko Normy Międzynarodowe mogą przynieść taki efekt, dlatego tak ważna jest globalna normalizacja technologii służącej uczeniu się, edukacji i szkoleniom. Kiedy technologia dotycząca kształcenia wspiera

wszystkich w uzyskaniu dostępu do wysokiej jakości nauczania, to znaczy, że wspieramy Czwarty Cel Zrównoważonego Rozwoju, ale pośrednio wzmocnimy fundamenty wszystkich pozostałych Celów Zrównoważonego Rozwoju” – mówi Erlend Øverby, który prowadzi prace normalizacyjne IEC i ISO w obszarze IT ds. nauki, edukacji i szkoleń (ITLET) w Podkomitecie 36.

Øverby mówi o tym, jak normy mogą się przyczynić do skutecznej cyfryzacji tej branży.

Jak przełomowe technologie wpływają na współczesne systemy edukacji?

Technologia staje się coraz ważniejsza w edukacji, ponieważ edukacja wdraża coraz więcej narzędzi cyfrowych, aplikacji, gier AR i VR (wzmocniona i wirtualna rzeczywistość). Założenie jest takie, że dzięki temu można lepiej wspierać uczących się i zapewniać im lepszą i bardziej zindywidualizowaną ścieżkę edukacji. Zasoby oparte na indywidualnym doświadczeniu, wiedzy i celach dotyczących tego, czego należy się nauczyć, mogą pomóc każdemu wykorzystać jego pełny potencjał.

To się nie uda, jeśli szkoła to nadal będzie nauczyciel, podręcznik, klasa i tablica, albo jeśli ugrzęźnie w jednym zamkniętym ekosystemie technologicznym. Musimy zaakceptować, że zmiana sposobu funkcjonowania szkół jest nieunikniona, gdy tylko zaczniemy wykorzystywać tam technologię. Szkoły będą musiały zrozumieć, że są częścią przemysłu, który ma jednolite

wymagania dotyczące tego, jak powinna działać technologia, której one używają. Ponadto wykorzystanie technologii nie powinno wpływać na sposób kształcenia, o którym decydują nauczyciele, ani ograniczać ich pedagogicznej swobody. Technologia wdrożona we właściwy sposób powinna wspierać nauczycieli w ich codziennych czynnościach, być narzędziem udoskonalania szkoły, nauczania i edukacji.

Szkoły muszą zrozumieć, że zależą od infrastruktury technologicznej i sprawić, by spełniała ona ich cele, a nie dostosowywała się do określonej technologii. Technologia powinna być wolna od pedagogicznych i kulturowych uprzedzeń, aby można ją było adaptować i stosować wszędzie, niezależnie od politycznej, religijnej i pedagogicznej praktyki. Gdyby infrastruktura działała wszędzie, obniżałoby to koszty wdrożenia i użytkowania systemu. Normy odegrają ważną rolę w urzeczywistnieniu tej obietnicy.

Co zmieniają normy?

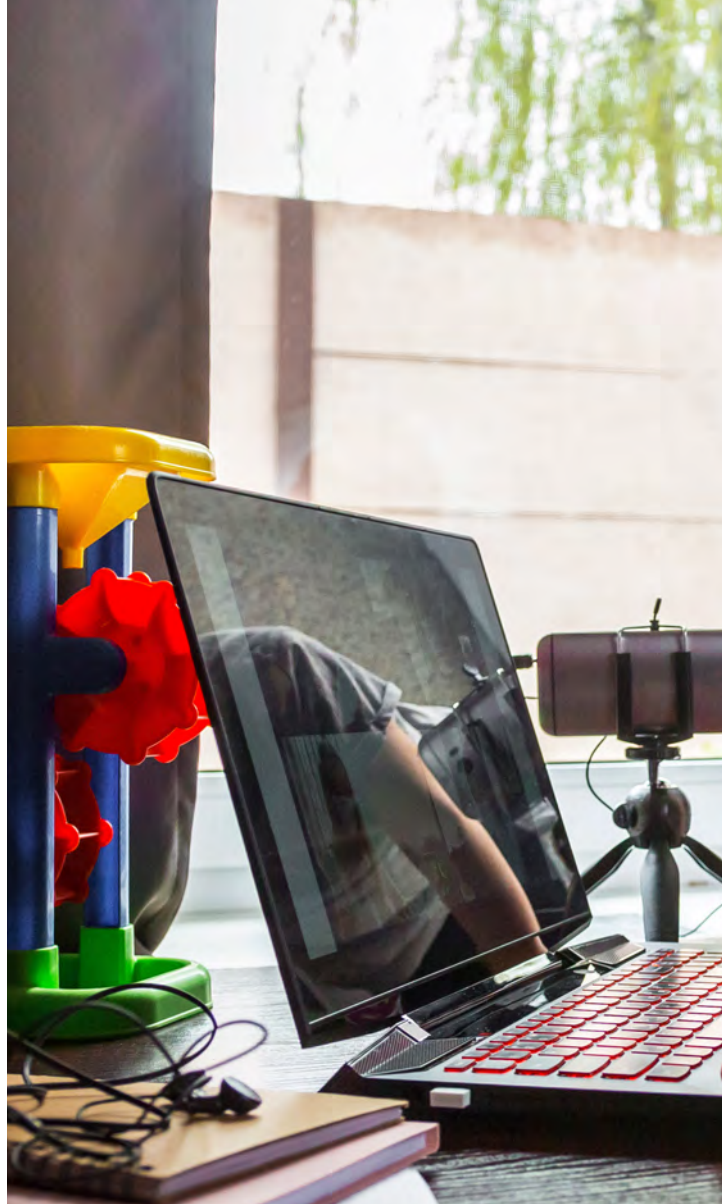
Cyfrowe zasoby edukacyjne, od prostych stron internetowych po zaawansowane interaktywne modele rzeczywistości wirtualnej 3D (VR), zastępują podręczniki. Uczniowie mogą zdobywać wiedzę i dzielić się nią w salach lekcyjnych lub zdalnie, korzystając z cyfrowych narzędzi konferencyjnych czy pokoiów do rozmów indywidualnych. Ponadto narzędzia cyfrowe służą do planowania i przygotowywania zajęć, śledzenia postępów w nauce, oceniania, organizowania egzaminów. Technologia staje się najważniejszą częścią prawie wszystkich aspektów funkcjonowania szkół i instytucji edukacyjnych.

Wszystkie cyfrowe działania edukacyjne generują dane, które wymagają wyższego poziomu ochrony prywatności, ponieważ większość uczniów ma mniej niż 18 lat. Technologie sztucznej inteligencji mogą wykorzystywać te dane, aby zapewnić wgląd w obszary, w których uczniowie mogliby się poprawić, na przykład stosować różne zasoby do różnych strategii uczenia się, a także wspierać nauczycieli.

Studenci swobodnie poruszają się w globalnej społeczności edukacyjnej, studiują na różnych uniwersytetach i potrzebują, żeby zapisy ich wyników w nauce podążyły za nimi bezproblemowo. Istnieje zapotrzebowanie na systemy i normy, które pomogą uczniom zarządzać i utrzymywać ich własną dokumentację dotyczącą przebiegu nauki.

Wszystkie te działania wymagają harmonizacji i interoperacyjności technologii informacyjno-komunikacyjnych. Konkretnie Normy Międzynarodowe i regionalne ułatwiają systemom edukacyjnym spełnianie zarówno dzisiejszych, jak i przyszłych wymagań.

Z mediów społecznościowych i innych usług cyfrowych, z których korzysta większość ludzi, wiemy, że dane, których dostarczamy, mają ogromną wartość. Jako dorośli korzystamy z tych usług dobrowolnie, zdając sobie sprawę, że dostarczane przez nas dane są sprzedawane również po to, żeby podnosić wartość reklamową innych produktów. Nasze dane, generowane przez takie serwisy, stają się produktem, który jest sprzedawany stronom trzecim. Jednak w większości ustawień edukacyjnych korzystanie z narzędzi cyfrowych nie jest dobrowolne. Dlatego tak ważne jest zapewnienie prywatności i ochrony danych, które powstają przy okazji uczenia się.

Uczenie się ma wiele aspektów: odkrywanie, odgrywanie ról, ponoszenie porażek, pokonywanie własnych ograniczeń. Byłoby niedobrze, gdyby takie dane były sprzedawane stronom trzecim w celu profilowania dzieci. Sposób, w jaki zarządzamy danymi generowanymi przez uczniów w naszych systemach edukacyjnych, jest ważny ze względu na prywatność oraz zaufanie, jakie mamy do instytucji edukacyjnych.

Powinniśmy opracować technologie i normy zapewniające prywatność, a jeśli dane z procesu uczenia się mają być wykorzystane do innych celów, rodzice muszą najpierw wyrazić na to swoją zgodę. Należałoby również ustanowić zasadę, że wszystkie dane tworzone przez uczących się będą przechowywane i zarządzane przez tych, którzy mogą skorzystać na wartości tych danych – czyli przez szkoły i placówki edukacyjne. Obecnie opracowujemy normy właśnie z tej dziedziny.

fot. © shintartanya / Adobe Stock

W nadchodzących latach, gdy pojawią się bardziej innowacyjne technologie i nowe usługi, powstaną specyficzne wymagania dotyczące edukacji, które będą odnosić się do chmury, sztucznej inteligencji, dostępności, interoperacyjności, infrastruktury, bezpieczeństwa i prywatności. Aby te wymagania umożliwiały innowacje i rozwój nowych usług, powinny opierać się na Normach Międzynarodowych, bo to one zapewniają podstawowy poziom interoperacyjności.

Jakie trudności występują, jeśli chodzi o dane studentów i uczniów?

Edukacja, podobnie jak inne sektory gospodarki, korzysta z cennych informacji uzyskanych dzięki analizie danych, ale mogłaby zyskać więcej dla uczniów, nauczycieli, szkół i rodziców, gdyby miała całościowy obraz wszystkich danych, które wytwarza. Szkoły powinny przejąć kontrolę nad zarządzaniem wszystkimi danymi tworzonymi przez swoich uczniów i zarządzać wykorzystaniem tych danych za pomocą systemu zgód.

Pozwoliłoby to zbudować zaufanie, zapewnić prywatność i bezpieczeństwo danych, a także wyjaśnić kwestie dotyczące tego, kto jest ich właścicielem oraz jak i kiedy można z nich korzystać.

Należy również bezwzględnie przestrzegać przepisów. Na przykład Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych (RODO) Unii Europejskiej wymaga zgody rodziców na wykorzystanie danych wytworzonych przez dzieci. Jeśli chcesz wykorzystać te dane w innym celu, potrzebujesz nowej zgody rodziców. Stwarza to potrzebę uzyskania wielu zgód do robienia różnych rzeczy z tymi samymi danymi. To się nie uda, jeżeli dane będą przechowywane w różnych oddzielnych serwisach, a każdy z nich będzie wymagał zgody przed udostępnieniem takich danych.

Gdyby to szkoła mogła zarządzać użytymi danymi, wykorzystując je w sposób korzystny dla dzieci, rodzice mogliby tylko raz udzielić zgody na wykorzystanie danych wygenerowanych przez wszystkie aplikacje lub wycofać zgodę. Byłoby to łatwiejsze dla wszystkich i umożliwiłoby nowe usługi, które tworzą wartość na podstawie danych.

Podkomitet 36 opracuje normy, które mogą umożliwić tego rodzaju strukturę, a to rozwiązałoby wiele problemów, a także umożliwiło lepsze i bezpieczniejsze wykorzystanie technologii w naszych szkołach i systemach edukacyjnych.

Oprac. P. M.
IEC e-tech magazine, Issue 03/2020

Norma na temat informacji o produkcji została zaktualizowana

Antoinette Price

Produkty są różnorodne. Mogą to być systemy, usługi, towary, oprogramowanie albo ich dowolna kombinacja, od zabawek dziecięcych po złożone systemy kluczowe dla bezpieczeństwa w zakładzie przemysłowym.

Producenci mają rynkowe, prawne i regulacyjne zobowiązania do dostarczania różnego rodzaju informacji o produktach; są one przeznaczone dla konsumentów, aby bezpiecznie, skutecznie i wydajnie mogli ich używać. Jednak w pewnym momencie większość z nas ma trudności z przestrzeganiem instrukcji montażu, demontażu lub po prostu używania produktu, ponieważ informacje są niewystarczające lub niejasne.

Niekompletne informacje mogą prowadzić do powstania szkód czy strat użytkowników, a to otwiera drogę do roszczeń wobec dostawców produktów i właścicieli marek.

Różne sektory produkcji

W kwietniu tego roku Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC) przyjął w całości normę IEC/IEEE 82079-1 Przygotowanie informacji nt. użytkowania produktów – Część 1: Zasady i wymagania ogólne do wdrożenia jako normy krajowe przez członków w ciągu sześciu miesięcy.

Norma została zaktualizowana przez IEC/TC 3 *Documentation, graphical symbols and representations of technical information*. IEC współpracowała w tym zakresie z ISO/TC 10/SC 1, który zajmuje się podstawowymi konwencjami dotyczącymi technicznej dokumentacji produktów, oraz z Instytutem Inżynierów Elektryków i Elektroników (IEEE), Komitetem ds. Norm Inżynierii Systemów i Oprogramowania (Systems and Software Engineering Standards Committee – C/S2ESC). Normę można stosować w różnych sektorach produkcji.

„Ta norma to kompleksowy dokument dla działów odpowiedzialnych za tworzenie informacji o produkcie dla użytkownika; zawiera szczegółowe rozważania dotyczące różnorodnych potrzeb różnych grup użytkowników. Ponadto, dzięki lepszej informacji na temat użytkowania, stwarza konsumentom możliwość bezpieczniejszego i efektywniejszego korzystania z produktów” – powiedział Eirik Selvik, przewodniczący IEC/TC 3.

PKN/KT 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z IEC/TC 3.

Gabriela Fleischer jest kierownikiem projektu w Radzie Konsumentów Niemieckiego Instytutu Norm (DIN) i członkiem IEC/TC 3 JWG 16. Pracowała nad przeglądem normy i odpowiedziała na poniższe pytania.

Jakich obszarów dotyczy norma?

Norma traktuje informację dla użytkownika jako zestaw informacji potrzebnych przez cały okres użytkowania produktu. Obejmuje to pakowanie, transport, przechowywanie, instalację, uruchomienie, obsługę, konserwację i naprawę, wymianę części, demontaż, recykling i utylizację. Informacje te obejmują szeroki zakres danych, na przykład instrukcje (dotyczące montażu lub obsługi), instrukcje obsługi, podręczniki, samouczki dotyczące produktów, informacje o naprawach i rozwiązywaniu problemów.

Konsumenci wykorzystują dostęp do informacji głównie w celu instalacji i obsługi produktów, mają też świadomość aspektów bezpieczeństwa i sposobu rozwiązywania problemów, a także wyszukiwania szczegółów technicznych, takich jak materiały eksploatacyjne i części zamienne. Jednak wszystkie aspekty bezpiecznego, skutecznego i wydajnego stosowania produktu są jednakowo ważne i należy je uwzględnić w informacji dotyczącej stosowania.

Komu ta norma się przyda?

Norma to międzyorganizacyjny konsensus dotyczący zasad i ogólnych wymagań odnoszących się do przygotowywania wysokiej jakości informacji na temat użytkowania wszystkich rodzajów produktów dla odbiorców docelowych, tj. zarówno dla konsumentów niewykwalifikowanych, jak i wykwalifikowanych doświadczonych użytkowników.

Kładzie się nacisk na to, żeby różne strony zaangażowane w dostarczenie informacji stosowały normę IEC/IEEE 82079-1 w swoich wyrobach przeznaczonych na rynek po to, aby informacje potrzebne do bezpiecznego, wydajnego i efektywnego użytkowania produktu były odpowiednio wyeksponowane.

Z drugiej strony dostawcy produktów i właściciele marek, którzy stosują tę normę też odniosą korzyści, ponieważ dzięki niej będą mogli ograniczyć ryzyko wynikające z niewystarczających informacji na temat użytkowania oferowanych produktów.

Co trzeba wziąć pod uwagę, żeby informacja dla użytkownika była dobrej jakości?

Jakość informacji o produkcie jest bardzo ważna. Według różnych testów i badań jej jakość jest bardzo różna, od bardzo złej do bardzo dobrej.

Kompleksowa lista problemów została zidentyfikowana i przeanalizowana w badaniu przeprowadzonym przez DIN Consumer Council w 2009 r. Na tej podstawie przygotowano kryteria informacji dobrej jakości, które są przydatne w czasie użytkowania. Wskazano prawie 40 punktów, takich jak np. jakość tłumaczenia, czytelność, strukturę treści, kompozycję graficzną, poziom opisu, dostępność instrukcji obsługi, spójność treści oraz spójność terminów, a także format (drukowany albo elektroniczny).

Jakie typy produktów będą uwzględnione?

Wszystkie produkty, jakimi zajmują się trzy organizacje, które opracowały normę, tj. elektryczne, nieelektryczne i oprogramowanie oraz informacje dla użytkowników dotyczące tych produktów. Z punktu widzenia konsumenta obejmuje to: sprzęt AGD, kosmetyki, meble, zabawki, sprzęt audiowizualny, produkty do samodzielnego wykonania, urządzenia

z cyklem wspomaganie elektrycznego (EPAC), kosiarki do trawy, elektronarzędzia (wiertarka, piła, szlifierka), środki transportu (samochody), urządzenia medyczne (aparaty słuchowe, rozruszniki serca) i oprogramowanie użytkowe (aplikacje biznesowe i internetowe).

Jak należy przygotować informację o użytkowaniu?

Norma określa zasady doboru treści, struktury, mediów i formatu informacji, która ma być wykorzystana, a także kompetencji zawodowych oraz procesów projektowania i konserwacji. Zasady te dotyczą jakości treści, celu danej informacji oraz procesów zarządzania informacją.

Cel informacji – aspekty brane pod uwagę obejmują:

- informacje dotyczące użytkowania jako część produktu;
- kto jest docelowym odbiorcą (wiedza o tym, kto będzie korzystał z informacji);
- bezpieczne użytkowanie produktu;
- zgodność produktu (bezpieczeństwo i odpowiedzialność).

Informacje dla użytkownika muszą również spełniać potrzeby odbiorców w zakresie jakości informacji pod względem kompletności, minimalizmu, poprawności, zwięzłości, spójności, zrozumiałości i dostępności.

Na przykład zorientowanie na odbiorców docelowych dotyczy osób, które będą zapoznawać się z informacją o produkcie, aby sprawdzić, czy dostarcza ona użytecznych i właściwych informacji na temat zadań, które będą wykonywać i celów, jakie chcą osiągnąć. Obejmuje to umiejętności odbiorców, poziom szczegółowości niezbędny do opisanie zadań w formie słownej, użycie znanych terminów technicznych, dostępność narzędzi, warunki wstępne w środowisku pracy odbiorców oraz szczególne potrzeby wrażliwych grup odbiorców.

Aby stworzyć zrozumiałą informację dla użytkownika, musi ona zawierać prosty tekst i terminologię, zrozumiałe ilustracje, znaki bezpieczeństwa i symbole graficzne, zrozumiałe metody nawigacji i korzystania z mediów. Norma zawiera szczegółowe postanowienia dotyczące empirycznej oceny informacji dla użytkownika w celu ustalenia, czy rzeczywiście jest ona zrozumiała.

Ponadto zaleca zastosowanie funkcji umożliwiających łatwe wyszukiwanie, wygodną nawigację i jednoznaczne rozumienie treści.

W przypadku produktów dla konsumentów wymagania dotyczące informacji o produkcie są najważniejsze i muszą być zawarte w informacji na temat użytkowania danego produktu. Dodatkowo ocena powinna obejmować osoby, które wcześniej nie były zaznajomione z użytkowaniem takiego produktu i informacjami dotyczącymi jego użytkowania.

Co z zazębianiem się przewodników IEC/IEEE 82079-1 i ISO/IEC Guide 37?

Przewodnik ISO/IEC 37 Instrukcje użytkowania produktu przez konsumentów to uznany przewodnik dla komitetów technicznych opracowujących normy odnoszące się do produktów, które wymagają informacji dla użytkownika. Kiedy został po raz pierwszy opublikowany przez komisję ISO/COPOLCO ds. Polityki konsumenckiej w 1983 r., był już przeznaczony także dla osób, które opracowują informacje dla użytkowników, takich jak projektanci produktów i producenci.

Nowelizacja normy IEC/IEEE 82079-1 nie zastępuje Przewodnika ISO/IEC 37, jednakże zintegrowała wszystkie jego aspekty odnoszące się do przygotowania całości, tj. treści i prezentacji informacji na temat stosowania produktów konsumenckich dla szerokiej gamy produktów, które obejmuje norma. Poza tym postanowienia normy IEC/IEEE 82079-1 są wyrażone jako wymagania, a nie zalecenia, jak to jest w Przewodniku ISO/IEC 37.

*Oprac. P. M.
IEC e-tech magazine, Issue 04/2020*

Wielkie nadzieje wobec turystyki medycznej

Turystyka medyczna odnotowuje wysoki wzrost – tylko w zeszłym roku prawie 250 tys. pacjentów podróżowało za granicę, aby podjąć leczenie. Od przeglądów stomatologicznych, przez operacje kosmetyczne, aż po zabiegi ratujące życie – norma ISO 22525 jest bardzo obiecująca dla sektora medycznego.

Od operacji kolana po operację nosa – rynek światowej turystyki medycznej rozwija się dynamicznie od kilku lat. Tylko w 2019 r. osiągnął wartość 44,8 miliardów dolarów amerykańskich. Choć pandemia koronawirusa z pewnością wpłynie na udział w rynku, to analitycy przewidują dalszy rozwój w dłuższym okresie.

Co powoduje taki nagły wzrost? Przewodnik turystyki medycznej Patients Beyond Borders wskazuje, że ten rynek bardzo szybko się rozwija w związku ze starzeniem się społeczeństwa i poszukiwaniem sposobu na tańsze leczenie, które wiązałoby się z krótszym oczekiwaniem na wizytę i oferowałoby większy wybór miejsc.

Aby uzyskać dostęp do zabiegów medycznych za granicą, potencjalni pacjenci mogą sami szukać prywatnych szpitali, chirurgów, lekarzy, zabiegów i rehabilitacji bez konieczności konsultowania się z agencjami turystycznymi czy miejscowymi lekarzami. ISO mając świadomość zagrożeń, jakie niesie ze sobą takie podejście, dąży do opracowania Norm Międzynarodowych, które będą dotyczyć procedur medycznych wzorowanych na najlepszych rozwiązaniach, zarządzania ryzykiem klinicznym, bezpieczeństwa i lepszych efektów leczenia dla pacjentów.

Komitet Techniczny ISO/TC 228 ds. Turystyki i usług pokrewnych opracowuje nową normę obejmującą wymagania dla usług turystyki medycznej: ISO 22525 *Tourism and related services – Medical tourism – Service requirements*.

PKN/KT 2 ds. Sportu i Rekreacji jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z ISO/TC 228.

Na pytania odpowiedziała **dr Monica Figuerola Martín** – przewodnicząca grupy roboczej ISO/TC 228 WG 2 *Health tourism services*.

Jak to się stało, że zaangażowała się Pani w prace Komitetu Technicznego ISO/TC 228 ds. Turystyki i usług pokrewnych?

Jako dyrektor wydziału Międzynarodowego Rozwoju Biznesu Szpitali Quirónsalud w Hiszpanii, a wcześniej przez dwa lata dyrektor zarządzająca w Spaincares (klastr Hiszpańskiej Turystyki Medycznej) z doktoratem z turystyki, byłam bardzo zainteresowana pracami prowadzonymi przez ISO w zakresie turystyki medycznej.

Hiszpańska jednostka normalizacyjna (UNE) zasugerowała mi, abym włączyła się w prace z racji moich kwalifikacji, doświadczenia, specjalistycznej wiedzy i zainteresowania międzynarodowym przemysłem turystycznym.

„W pierwszej kolejności musieliśmy określić różnice między turystą medycznym lub podróżnikiem medycznym a zwykłym turystą”.

Turysta może potrzebować nieplanowanej lub pilnej pomocy medycznej podczas podróży, natomiast turysta medyczny planuje leczenie w innym kraju i pod tym kątem z góry planuje podróż, zakwaterowanie, operację, zabiegi i rehabilitację.

Jest wielu interesariuszy rynku turystyki medycznej i stale ich przybywa. Niektóre podmioty są niewielkie i mało znane, ale przyjmują pacjentów z całego świata. To nasuwa pytanie, czy mają odpowiednią infrastrukturę, reputację, specjalistyczną wiedzę medyczną oraz

procedury dotyczące jawności informowania o wynikach realizowanych świadczeń. Wszystkie podmioty świadczące usługi medyczne muszą nie tylko stosować się do najlepszych praktyk i klinicznej doskonałości, lecz także nieustannie budować zaufanie i zapewniać jakość np. przez udostępnianie wyników realizowanych świadczeń.

Wiemy również, że musimy ograniczyć dostawców usług medycznych, którzy nie spełniają określonych wymagań, aby minimalizować ryzyko pacjentów i zapewniać jak najlepszą opiekę. To jedyny sposób, aby zagwarantować pacjentom najlepsze świadczenia, jednocześnie zachowując rozwój sektora turystyki medycznej zarówno w kontekście wzrostu liczby pacjentów, lepszych rezultatów, jak i sukcesu finansowego.

Jakie aspekty turystyki medycznej będzie obejmowała norma ISO 22525?

Nasza grupa robocza skupia się na całym łańcuchu doświadczeń pacjenta. Cztery główne obszary to przygotowanie przed podróżą i przed leczeniem, sam proces leczenia (chirurgicznego i niechirurgicznego), proces następujący po leczeniu i powrót pacjenta do zdrowia oraz działania dotyczące monitorowania i dalszej opieki po powrocie pacjenta do domu. Norma umożliwi każdej placówce medycznej i innym interesariuszom rynku turystyki medycznej osiągnięcie wskaźników niezbędnych do zapewnienia pacjentom bezpieczeństwa i opieki na wysokim poziomie.

Wiele krajów dostrzega potencjał uczestnictwa w turystyce medycznej, ponieważ coraz więcej pacjentów poszukuje leczenia za granicą. Niepokoi jednak fakt, że wielu pacjentów ma niewielką wiedzę na temat Norm Międzynarodowych i tego, czy dostawca usług medycznych spełnia określone w nich wymagania. O ile pacjenci mogą mieć dostęp do ankiet czy informacji zwrotnych o efektach leczenia i satysfakcji od innych pacjentów, o tyle tylko praca ISO i jej organizacji partnerskich może zapewnić skuteczne działania i gwarancje. Te normy mogą wręcz uratować życie.

Jakie są obecnie trendy wśród osób podróżujących za granicę w celu podjęcia leczenia lub poddania się operacji?

Ludzie poszukują za granicą leczenia lub operacji, których nie mogą znaleźć we własnym kraju z powodu np. braku specjalistycznej wiedzy niezbędnej do ich leczenia, kosztów związanych z leczeniem, braku ubezpieczenia zdrowotnego lub konieczności długiego oczekiwania.

Do najczęściej podejmowanych zabiegów medycznych realizowanych w ramach turystyki medycznej należą operacje plastyczne, zabiegi stomatologiczne, operacje sercowo-naczyniowe, ortopedia (stawów lub kręgosłupa), leczenie nowotworów (czasem leczenie eksperymentalne lub ostateczne opcje leczenia), leczenie układu rozrodczego (np. zapłodnienie in vitro) i leczenie nadwagi operacjami bajpasów żołądka. Wielu ludzi podróżuje również w celu badań, testów, diagnozy czy skonsultowania wcześniejszych opinii.

Obserwujemy również zainteresowanie zabiegami spa i wellness oraz turystyką związaną z tymi zabiegami. Takie zabiegi mają charakter bardziej terapeutyczny niż medyczny, a zainteresowanie nimi wynika z poszukiwania mniej inwazyjnych sposobów na zdrowszy styl życia.

Jakie będą przyszłe trendy podróży medycznych?

W czasie obecnej pandemii COVID-19 planowanie podróży medycznych jest oczywiście wyjątkowo wymagające. Mimo to sądzę, że dla turystów medycznych najważniejszymi czynnikami nadal będą sposób wyboru ośrodka medycznego oraz chęć podróży w celu uzyskania możliwie najlepszej opieki medycznej.

W ciągu najbliższych miesięcy rzetelne informacje dla pacjentów i pracowników branży medycznej na temat działań zapobiegawczych i środków ochrony przed koronawirusem będą coraz bardziej dostępne. Nadal będziemy poszukiwać wytycznych od Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczących zarządzania pandemią. Gdy ośrodki medyczne będą oferować poziom opieki medycznej zgodny z normami ISO, pacjenci z przekonaniem będą mogli wybrać centrum medyczne najbardziej im odpowiadające, biorąc pod uwagę specjalistyczną wiedzę i kwalifikacje personelu medycznego, koszty leczenia oraz komentarze i oceny innych pacjentów.

Obserwujemy również, że choć dla niektórych pacjentów kwestie finansowe są jednym z głównych czynników, to dla innych koszty leczenia tracą na znaczeniu na rzecz skuteczności leczenia i bezpieczeństwa i ten trend będzie się utrzymywał.

Jakie są Twoje nadzieje związane z ISO 22525?

Obecnie normy w branży turystycznej, i to dotyczy również turystyki medycznej, stają się realnymi narzędziami, które pozwalają organizacjom lepiej pozycjonować się na rynku. Po pierwsze zakładamy, że ukończenie prac nad normą ISO 22525 zostanie

fot. © travnikovstudio / Adobe Stock

nagłośnione wśród rządów i prywatnych ośrodków na całym świecie. Mam nadzieję, że ta norma zostanie wdrożona przez najbardziej prestiżowe instytucje ochrony zdrowia i prywatne placówki na całym świecie i stanie się podstawowym punktem odniesienia w branży turystyki medycznej. Chcemy, aby wszyscy pacjenci uzyskali najlepszą opiekę i wyniki leczenia, niezależnie od tego, gdzie zdecydują się podróżować.

Jestem przekonana, że jest wiele możliwości dla osób, które chcą polepszyć stan swojego zdrowia

i mieć wybór otrzymanego świadczenia. Wiem również, że jest wielu wybitnych lekarzy i wiele innowacyjnych, najnowocześniejszych możliwości leczenia. Radzę więc, aby poszukiwać najlepszych medycznych rozwiązań w każdym przypadku, niezależnie od miejsca.

Tłum. K. R.
www.iso.org

ORGANY TECHNICZNE

foto. © comzeal / Adobe Stock

WRZESIEŃ 2020

Komitety Techniczne

Zmiany zakresu tematycznego Komitetów Technicznych

- KT 33 ds. Metalurgii Proszków rozszerzył współpracę o ISO/TC 119/SC 5, Specifications for powder metallurgical materials (excluding hardmetals)
- KT 165 ds. Spawania i Procesów Pokrewnych rozszerzył współpracę o ISO/TC 44/SC 15, Underwater welding
- KT 191 ds. Gospodarki Leśnej rozszerzył współpracę o ISO/TC 287, Sustainable processes for wood and wood-based products

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

We wrześniu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 76 ds. Izolatorów mgra inż. Michała Molasa reprezentującego Instytut Energetyki - Instytut Badawczy
- w KT 245 ds. Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania mgra inż. Romana Króla reprezentującego Politechnikę Warszawską

Nowy Zastępca Przewodniczącego Komitetu Technicznego

We wrześniu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej mgra inż. Piotra Owczarka reprezentującego Urząd Komunikacji Elektronicznej

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

We wrześniu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych mgr inż. Marię Gugałę z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 39 ds. Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych mgra Wiktora Rykaczewskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 82 ds. Wyrobów Spirytusowych mgr inż. Marię Gugałę z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

- w KT 88 ds. Żywności Mrożonej mgr inż. Marię Gugałę z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 119 ds. Jakości Wody - Problemy Podstawowe mgr inż. Urszulę Karasińską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 120 ds. Jakości Wody - Badania Mikrobiologiczne i Biologiczne mgr inż. Urszulę Karasińską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 200 ds. Koncentratów Spożywczych, Skrobi i Produktów Dietetycznych mgra Wiktora Rykaczewskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 229 ds. Kawy, Herbaty i Kakao mgra Wiktora Rykaczewskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 235 ds. Analizy Żywności mgr inż. Izabelę Ancutę z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 321 ds. Elektronicznych Inhalatorów Nikotyny oraz Płynów do ich Uzupelniania mgra Wiktora Rykaczewskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

We wrześniu Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- BMZ Poland Sp. z o.o. do KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa do KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych, KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności i KT 323 ds. Usług w Ochronie Osób i Mienia
- STEKOP SA do KT 264 ds. Systemów Sygnalizacji Pożarowej i KT 323 ds. Usług w Ochronie Osób i Mienia
- UL International Polska Sp. z o.o. do KT 67 ds. Elektrycznej Aparatury Medycznej
- Uniwersytet Jagielloński do KT 314 ds. Nanotechnologii
- riskCE Sp. z o.o. Sp. k. do KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

We wrześniu Prezes PKN odwołał z członka KT następujące podmioty:

- Biuro do spraw Substancji Chemicznych z KT 296 ds. Dezynfekcji i Antyseptyki
- Fundację CentrumCSR.PL z KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności
- INDIVER SA z KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności
- Sieć Badawczą Łukasiewicz - Instytut Elektrotechniki z KT 290 ds. Technik Specjalnych w Elektryce
- Stowarzyszenie Inteligentne Systemy Transportowe ITS POLSKA z KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego
- Szkołę Wyższą im. Bogdana Jańskiego z KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności
- Wojskowy Ośrodek Badawczo-Wdrożeniowy Służby Żywnościowej z KT 15 ds. Maszyn i Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego, Handlu i Gastronomii, KT 38 ds. Przetworów Owocowych i Warzywnych, KT 93 ds. Mięsa, Jaj i ich Przetworów, KT 133 ds. Opakowań, KT 135 ds. Opakowań Metalowych i Zamknięć, KT 200 ds. Koncentratów Spożywczych, Skrobi i Produktów Dietetycznych

Podkomitety Techniczne

Nowy członek Podkomitetu Technicznego

W marcu Prezes PKN powołał na członka PK:

- Izbę Gospodarczą Gazownictwa do PK 1 ds. Pomiarów i Oceny Jakości Paliw Gazowych w KT 277 ds. Gazownictwa

WIEDZA

Portal o normalizacji Wiedza to:

informacje

ciekawe artykuły

edukacja normalizacyjna

szkolenia

wyszukiwarka norm

newsletter norm

Odwiedź stronę: wiedza.pkn.pl